PvdA Goirle en Riel programma 2018-2022

100% inzet voor mens en milieu

De PvdA staat voor solidariteit en bouwt aan een groene, betrokken samenleving met ontwikkelingskansen voor jong en oud.

We doen het samen

Wij zijn trots op Goirle en Riel. Het zijn florerende dorpen in een prachtige, landelijke omgeving. Tegen de algemene trend in, groeien onze twee kernen, daar waar andere gemeenten krimpen. Dit gegeven, samen met een positief saldo op de gemeentelijke begroting, biedt kansen voor nieuwe, ambitieuze plannen in de komende vier jaren. Plannen die we zoveel mogelijk samen met u gaan maken. PvdA Goirle en Riel houdt namelijk goed in de gaten dat niets zomaar van boven af worden gedropt. Nieuwe projecten moeten breed gedragen worden en samen met inwoners, buurten, ondernemers en maatschappelijke organisaties vorm krijgen. Zo ontstaat er meer ruimte voor maatwerk, creativiteit en innovatie.

Een fijne plek voor iedereen

Een betrokken samenleving is een betere samenleving. Ons dorp moet een fijne, veilige en inspirerende plek zijn voor iedereen. Ook voor komende generaties. Daarom willen we dat er grote stappen worden gezet op het gebied van milieu. Denk aan een energiepark, kleinere woningen en een Groene Winkel in het centrum. Vooruitgang en groei zijn voor ons onlosmakelijk verbonden met duurzaamheid.

Onze ideeën willen we omzetten in concrete daden. We richten ons vooral op Milieu, Meedoen, Wonen, Economie en Onderwijs/Ontwikkeling.

Met veel dorpsgenoten gaat het goed, maar voor sommigen moet het echt beter. Wij sluiten onze ogen niet voor mensen die dagelijks met problemen kampen. Eenzaamheid, schulden, anonimiteit en uitsluiting komen ook in Goirle en Riel voor. Helaas geldt nog steeds: hoe hoger het inkomen, des te beter de gezondheid. Als sociaaldemocratische partij willen wij de kloof tussen kansarme en kansrijke groepen verkleinen. Zodat mensen zich, binnen hun eigen mogelijkheden, kunnen ontwikkelen. Een goed vangnet is belangrijk, maar het is natuurlijk nog veel beter om problemen te voorkomen.

Elke leeftijd is waardevol

We zetten ons in voor gelijke ontwikkelingskansen vanaf de geboorte. Kinderen moeten onbevreesd kunnen opgroeien in een veilige omgeving, waarin diversiteit vanzelfsprekend is. We willen onze jongeren stimuleren om hun (innovatieve) kracht en energie positief te benutten. In het algemeen wordt er nog veel te weinig gebruik gemaakt van hun kennis, creativiteit en sociale vaardigheden. Ook volwassenen moeten het beste uit zichzelf halen. Het moet heel normaal worden dat zij hun (taal- en reken-)vaardigheden ergens in de buurt kunnen bijspijkeren. Werk, ontspanning en sociale contacten zijn belangrijk voor een stabiele basis. Met een toereikend inkomen en een goed netwerk om je heen kun je veel meer aan. Dat geldt ook voor senioren, die zo lang mogelijk actief en vitaal moeten blijven. Er is nog geen lange termijnvisie als antwoord op de toenemende vergrijzing. De PvdA wil daarom dat er in de Participatieraad een seniorenambassadeur komt, die goed kan signaleren en adviseren. Daarnaast is het belangrijk dat er levendige wijken zijn met goede voorzieningen, zodat buurtbewoners met verschillende leeftijden en achtergronden elkaar ontmoeten, ondersteunen en inspireren. Dit zorgt voor meer sociale samenhang en initiatieven in de buurt. De gemeente kan dit faciliteren.

1. Milieu

Onze ambities liggen hoog. Duurzaamheid komt steeds meer in de aandacht, maar volgens ons kan de bewustwording nog wel een flinke zet gebruiken. Er moeten nu grote, concrete stappen worden gezet door gemeente, bedrijven en inwoners. Daarom maken we ons sterk voor een energiepark, innovatieve woningbouw en een ‘Groene Winkel’ in het centrum van Goirle. Alles wat met duurzaamheid te maken heeft, komt op deze plek bij elkaar. Zowel voor particulieren als bedrijven. Denk aan informatie over subsidies, energiebesparing, groene stroom en ecologische huizenbouw, maar ook aan uitwisseling van bijzondere initiatieven en goede praktijkvoorbeelden. Er kunnen ook milieulessen worden gegeven. De gemeente werkt hiervoor samen met maatschappelijke partners en vrijwilligers. Daarnaast willen we een energiecoach aanstellen die in huis of in het bedrijf meekijkt en tips geeft. Ook willen we duurzame initiatieven vanuit inwoners zelf stimuleren. Hiervoor kan de gemeente een jaarlijkse prijsvraag organiseren. Door producenten uit Goirle en Riel te ondersteunen, kunnen we CO2-uitstoot verminderen en dat is ook nog goed voor de lokale werkgelegenheid.

De PvdA wil:

- Onderzoeken of Goirle een energiepark kan aanleggen aan de A58.
- Stimuleren dat er ecologische, kleine woningen worden gebouwd.
- Een ‘Groene Winkel’ in het centrum van Goirle. Een informatiepunt, zowel fysiek als digitaal, waar alles draait om het verduurzamen van energie, wijken en woningen (ook langer veilig thuis wonen). De gemeente werkt hiervoor samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en particulieren.
- Een energiecoach die, vanuit de ‘Groene Winkel’, besparingstips geeft. Op verzoek kijkt de energiecoach mee in de woning of in het bedrijf.
- Een jaarlijkse gemeentelijke prijsvraag voor groene ideeën.

- Afbouw van aardgas bij nieuwbouw en renovatie.
- Voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's en laadpalen voor elektrische fietsen.
- Afspraken met Woonstichting Leystromen over kleinschalige energieopwekking voor en door huurders, bijvoorbeeld door zonnepanelen.
- Afspraken met winkeliers om bij temperaturen onder de 10 graden openstaande deuren tegen te gaan.
- Meer hergebruik en recycling bij gemeentelijke projecten.
- Meer bewustwording van de voordelen van groene tuinen en groene daken.
- Dat de waarde van het buitengebied goed overgedragen wordt op kinderen (lessen bij boerderijen en in de natuur).
- Waar mogelijk fietsers en wandelaars voorrang geven in nieuwe plannen.

2. Meedoen

Voor de PvdA staat het welzijn van mensen centraal. Een positieve, respectvolle grondhouding is voorwaarde voor een betrokken, inspirerende samenleving. Het is belangrijk dat iedereen zich veilig voelt binnen onze gemeente, ongeacht geslacht, afkomst, seksuele voorkeur, godsdienst, politieke kleur, leeftijd, handicap of wat dan ook. In 2015 heeft de PvdA (seksuele) discriminatie op de politieke agenda gezet. Ons initiatiefvoorstel 'Ondersteuning Coming Out Dag Goirle' is unaniem in de raad aangenomen en tot en met 2018 zal de gemeente elk jaar de regenboogvlag hijsen. Wij zullen de raad voorstellen om dit ook na 2018 te blijven doen. Voor ons staat deze vlag symbool voor een betrokken samenleving waarin iedereen zich welkom voelt.

Vanaf 2015 heeft de gemeente meer verantwoordelijkheden gekregen binnen het sociale domein. Hierdoor kunnen problemen efficiënter worden aangepakt. Er is meer gelegenheid voor maatwerk en 'out of the box' oplossingen. De overheid gaat uit van zelfredzaamheid. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling, zolang er een goed sociaal vangnet is en de gemeente blijft investeren in een stevige basisstructuur. Denk daarbij aan Het Loket, de wijkcentra, (brede) scholen, sportclubs, scouting, KBO 's, kunst en cultuur, ondersteuning van mantelzorgers, etc. De gemeente heeft daarbij een sleutelrol.

Onze speciale aandacht gaat uit naar mensen die (nog) niet goed kunnen meedoen, om wat voor reden dan ook. Kwetsbare groepen zoals 80-plussers, licht dementerenden en mensen met psychische problemen, moeten langer thuis blijven wonen. Dit vergroot de kans op sociale en/of emotionele eenzaamheid. Het is belangrijk, ook al op jongere leeftijd, om goede netwerken op te bouwen in de buurt. Daarom moeten De Deel, De Wildacker en De Leybron open blijven. Op deze plekken kunnen jong en oud elkaar ontmoeten en hun netwerk vergroten en verstevigen. Vanuit een gezamenlijke locatie is het makkelijker om (buurt)initiatieven te ontplooien, samen te ontspannen, cursussen te organiseren en nog veel meer. Het wijkgebouw moet een veilige haven zijn, ook voor buurtbewoners die het moeilijk vinden om contacten te leggen. Samenwerking tussen ervaringsdeskundigen, vrijwilligers en professionals (bijvoorbeeld in een buurtwerkgroep) is nodig om eenzaamheid te voorkomen en aan te pakken. De werkgroep kan de eenzaamheid in kaart brengen, losse initiatieven en oplossingen op elkaar afstemmen en nagaan wat er nog ontbreekt.

Vanwege de toenemende vergrijzing willen wij de Participatieraad uitbreiden met een speciale ambassadeur voor ouderen. Iemand die goed kan signaleren, meedenken en adviseren over maatregelen op de korte en lange termijn. Hij of zij heeft intensief contact met verenigingen als de KBO en de Zonnebloem.

De PvdA wil:

- Dat de wijkcentra De Deel, De Wildacker, Leybron en het cultureel centrum Jan van Besouw open blijven, ook als de vierkante meters (nog) niet volledig worden benut.
- Uitbreiding van de Participatieraad met een speciale ambassadeur voor ouderen.
- Dat elk wijkcentrum een gezellige inloop heeft voor senioren, minstens 2 dagdelen per week. De inloop wordt gerund door vrijwilligers en is vrij van huurkosten. Indien nodig krijgen de initiatiefnemers professionele ondersteuning (afhankelijk van de doelgroep).
- Samenwerking tussen ervaringsdeskundigen, vrijwilligers en professionals op het gebied van eenzaamheid. Zij kunnen de behoefte in kaart brengen en initiatieven op elkaar afstemmen.
- Buurtinitiatieven stimuleren. Initiatiefnemers moeten op een regelarme manier subsidie kunnen krijgen, om te experimenteren met proefprojecten die de samenhang binnen de wijk bevorderen.
- Dat de gemeente actief deelneemt aan overleg tussen buurtbewoners, vrijwilligers, verenigingen, onderwijs en woonstichting om wijkgericht samen te werken.
- Zoveel mogelijk bewoners vanaf het begin betrekken bij nieuwe projecten in de wijk. Niet als inspreker, maar als gesprekspartner met eigen deskundigheid en eigen verantwoordelijkheid. Hierbij worden vooraf duidelijke kaders aangegeven.
- Ondersteuning van vrijwilligers, bijvoorbeeld met cursussen of een kleine kas voor materialen en attenties, afhankelijk van de behoefte binnen een wijk.
- Trainingen voor het signaleren van beginnende dementie, voor mantelzorgers en vrijwillige hulpverleners. Zo kunnen zij ouderen beter begeleiden en speciale hulp inschakelen als dat nodig is.
- Meer aandacht voor de situatie van mantelzorgers, jong en oud. Hun taak is soms erg zwaar. Ook hier zijn maatwerkoplossingen nodig, zodat mensen niet overbelast raken.

3. Wonen

De PvdA wil de groei op de woningmarkt vooral benutten voor starters, senioren en innovatieve projecten. We vinden dat iedereen goed en betaalbaar moet kunnen wonen. Dit kan door een evenwichtig en eerlijk woningbeleid te voeren met experimentele ruimte. De komende jaren zal het aantal inwoners nog stijgen door de uitbreiding in De Bakertand, De Zuidrand en enkele inbrei-locaties. Tot 2025 is een contingent van 1.000 woningen beschikbaar. Hiervan willen we een flink aantal bestemmen voor starters en senioren, zodat zij de kans hebben om in Goirle of Riel te blijven, of weer hier te komen wonen. Daarnaast willen we zoveel mogelijk woningen (zowel op vrijvallende kavels als op nieuwbouwlocaties)

bestemmen voor innovatieve, duurzame bouw. De aantallen worden bepaald door de behoefte. De geactualiseerde Woonvisie zal hierbij inzicht geven.

De PvdA wil:

- Dat mensen die te goedkoop wonen sneller kunnen doorstromen naar een betaalbare koop- of huurwoning.
- Dat er voldoende geld beschikbaar blijft voor Startersleningen, zodat jongeren makkelijker een huis kunnen kopen.
- Meer aanbod van goedkopere studio's, appartementen en eengezinswoningen in de huursector, in samenwerking met Leystromen.
- Soepele regels voor tijdelijke mantelzorgwoningen.
- Levensloop bestendig maken van bestaande woningen van senioren, met gebruikmaking van nieuwe technieken.
- Vroegtijdige inspraak van inwoners en potentiële kopers bij nieuwbouwprojecten.
- Innovatieve, duurzame woningbouw (zoals Tiny Houses en meergeneratiewoningen).
- Verdere ontwikkeling van ecologische bouw en milieuneutraal wonen, met bijvoorbeeld aandacht voor zonnepaneelgunstige daken, betere isolatie, gedeelde voorzieningen en het (gezamenlijk) opwekken van energie.

4. Economie

Het winkelen is ingrijpend veranderd door internet en er is meer concurrentie gekomen van grote supermarkten in Tilburg. Het is daarom belangrijk dat de voorzieningen op winkelcentrum De Hovel en het Van Hogendorpplein van hoog niveau blijven. De horeca is in de laatste jaren juist uitgebreid. De omgeving van De Hovel, cc Jan van Besouw en het Kloosterplein heeft zich ontwikkeld tot een levendig uitgaanscentrum. De horeca is heel divers en kwalitatief hoogstaand. Wat de detailhandel betreft, kampt De Hovel met leegstand maar daar kan de gemeente met maatwerk op sturen. De voorzieningen in Riel moeten minimaal op hetzelfde niveau blijven.

Het aantal zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers) neemt de laatste jaren flink toe. Een deel van hen werkt graag in een professionele omgeving, met meerdere ZZP-ers onder één dak. Niet alleen vanwege de huisvesting, maar ook vanwege de contacten. Een bedrijfsverzamelgebouw kan uitkomst bieden, bijvoorbeeld in één van de industriële monumenten aan de Zuidrand.

In het buitengebied speelt de 'beleving' van Goirle en Riel een steeds grotere rol. De horeca heeft zich hier ook goed ontwikkeld. Er zijn meer mogelijkheden voor overnachting en recreatie. Het toerisme trekt aan. Zolang de milieubelangen goed worden meegewogen, vinden wij dit een waardevolle ontwikkeling. We willen het centrum en het buitengebied nog gastvrijer en aantrekkelijker maken.

De PvdA wil:

- Ondersteuning van initiatieven voor de realisering van een bedrijfsverzamelgebouw.
- Kleine ondernemers ondersteunen die zich richten op innovatie en duurzaamheid. De gemeente kan zich bijvoorbeeld garant stellen voor risico's en inzetten voor gunstige (huur)contracten.
- Bij leegstand stimuleren dat tijdelijke winkels zich kunnen vestigen (pop-up stores). Winkels met een maatschappelijk belang krijgen voorrang.
- Het dorpskarakter van Riel beschermen, met behoud van voldoende faciliteiten.
- Biologisch, diervriendelijk boeren aanmoedigen.
- Milieuvriendelijke recreatie in het buitengebied stimuleren, maar geen enkele vorm van massarecreatie toelaten bij de Regte Heide en het Riels Laag.
- Aandacht voor achterstallig onderhoud van wegen in het buitengebied.

5. Opgroeien en Onderwijs

Kinderen en jongeren moeten veilig kunnen opgroeien in Goirle en Riel. Het is belangrijk dat zij zich helemaal thuis voelen en samen met anderen spelen en leren. Ouders, kinderopvang, school, (sport)clubs en buurt spelen een belangrijke rol. Samen kunnen ze de ontwikkeling en weerbaarheid van kinderen versterken. De PvdA heeft hard gestreden om zowel in Goirle als in Riel brede scholen (Integrale Kindcentra) te realiseren en sinds kort is dit ook gelukt. Nu is het belangrijk dat de locaties optimaal in gebruik blijven. Verder moet er voldoende ruimte zijn voor kinderen die speciale aandacht nodig hebben. Kinderen die voorheen naar het speciaal basisonderwijs gingen, blijven nu vaak op de eigen basisschool. Als de ruimte niet toereikend is, moet de gemeente zorgen dat de school kan uitbreiden.

We willen een halt toeroepen aan het aantal zwemongelukken. Door verschillende oorzaken neemt de zwemvaardigheid van kinderen af: geld- of tijdgebrek, geen schoolzwemmen meer of een andere culturele achtergrond. Wij vinden dat alle kinderen uit Goirle en Riel moeten leren zwemmen. De gemeente kan dit faciliteren in samenwerking met Waterspoor, studenten van Fontys-ALO (Academie Lichamelijke Opvoeding) en opgeleide vrijwilligers. Ouders kunnen praktische hulp aanbieden en/of een vrijwillige bijdrage betalen.

De PvdA wil:

- Twee dagdelen per week gratis zwemles in Waterspoor voor alle kinderen uit Goirle en Riel, tot zij het A-diploma hebben gehaald.
- Basisscholen extra mogelijkheden bieden voor kinderen die speciale aandacht nodig hebben. Als de ruimte niet toereikend is, moet de school kunnen uitbreiden.
- Hulp bij het opvoeden, voor ouders of gezinnen die dat nodig hebben. Het is bewezen dat ouders steviger in hun schoenen staan met gerichte hulp aan huis.
- Dat projecten als 'Marietje Kessels' structureel gefinancierd worden door de gemeente. Schoolbesturen mogen in de toekomst zelf bepalen welke trajecten zij voor de vergroting van weerbaarheid willen inzetten.
- Renovatie van de verouderde delen van het Mill-Hillcollege.
- Een persoonsgebonden budget (PGB), zolang de zorgvrager er beter mee geholpen is en hij of zij de administratieve last zelf kan dragen. Anders wordt zorg in natura

ingezet. Wij willen voorkomen dat zorgondernemers profiteren van mensen die in een kwetsbare positie zitten.
- Dat de gemeente bij elke nieuwe zorgaanbieder onderzoekt of deze goede kwaliteit biedt en bonafide is.
- Betere verbinding tussen onderwijs en zorg. Extra aandacht voor een gezonde leefstijl (obesitas is bij kinderen in Goirle en Riel bovengemiddeld aanwezig).
- Goede voorlichting op scholen over vuurwerk, populaire drugs en het veilig gebruik van (sociale) media.

6. Werk en inkomen

De arbeidsmarkt houdt niet op bij de gemeentegrens, de regio biedt ook veel kansen. De PvdA wil dat de gemeente werkgevers meehelpt bij het vinden van werknemers en bij het aanvragen van vergunningen. Werkzoekenden willen we zo snel mogelijk aan een betaalde baan helpen. Als dat niet lukt, is het belangrijk dat die persoon actief blijft. Voor iedereen die langdurig geen werk heeft is er het vangnet van de bijstand. De PvdA verwacht dat iedereen bezig blijft, bijvoorbeeld via stages, vrijwilligerswerk, (bij)scholing of cursussen. Dit bevordert de kans op betaald werk en het leggen van sociale contacten. Actief zijn is een voorwaarde voor snelle integratie en participatie.

Jeugdwerkloosheid willen we voorkomen. Dit kan alleen door het leveren van maatwerk. De gemeente moet zich meer richten op nauwere samenwerking met de jongere zelf. Zodat er goed zicht is op specifieke behoeften, talenten en vaardigheden. Betrek de leefsituatie erbij en kijk naar de mogelijkheden in zijn of haar directe omgeving. Er kan bijvoorbeeld behoefte zijn aan een vrijwilliger in het wijkcentrum of bij een zorgboerderij in de buurt. Werk daarnaast ook goed samen met het onderwijs, met grote en kleine ondernemers en eventueel ook met hulpverleners, bijvoorbeeld bij verslavingsgevoeligheid of schulden.

De PvdA wil:

- Intensieve begeleiding bij jeugdwerkloosheid.
- Snel en effectief maatwerk bij schulden. Geen enkel kind in Goirle en Riel mag in armoede opgroeien.
- Samenhangende hulp voor inwoners of gezinnen die kampen met grote schulden. Als de gemeente zelf schuldeiser is, moet ze de wettelijke mogelijkheden voor kwijtschelding benutten en vooral inzetten op nazorg en voorkoming van problemen.
- Dat bij schuldenproblematiek actief naar een (ervaringsdeskundig) maatje wordt gezocht voor mensen die het roer om willen gooien, maar het niet alleen aankunnen.
- Meer structurele banen en werkervaringsplaatsen voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking.
- Behoud van alle geldende minimaregelingen. De gemeente moet ervoor zorgen dat regelingen beter bekend zijn en ook gebruikt worden.
- Een realistische kijk op wat men zelf allemaal kan. Bij complexe problematiek moet zelfredzaamheid niet het vertrekpunt zijn, maar het eindresultaat.
- Dat nazorg een vast onderdeel is bij intensieve (schuld)hulp, om te voorkomen dat iemand terugvalt in het oude patroon.

- Dat schuldproblematiek zo vroeg mogelijk gesignaleerd wordt via gemeente, woonstichting, zorgverzekeraar of energiemaatschappij. Indien nodig hulp bieden via een budgetcoach.

7. Intergemeentelijke samenwerking

Wij willen dat Goirle zelfstandig blijft. Om te kunnen werken aan de samenleving zoals die ons voor ogen staat, is een slagvaardige lokale overheid nodig. Voor sommige taken is het efficiënter om samen te werken in de regio Hart van Brabant, bijvoorbeeld bij de inkoop van specialistische (jeugd)zorg of het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt. De PvdA wil de verantwoordelijkheid echter wel zoveel mogelijk bij de Goirlese gemeenteraad houden, zodat er geen wildgroei kan ontstaan van gemeenschappelijke regelingen. Wij zijn voorstander van het verder uitbouwen van de ambtelijke samenwerking met de gemeente Hilvarenbeek en Oisterwijk. Dit vergroot de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening, het bespaart kosten en het verkleint de kwetsbaarheid van de organisatie. Het is wel belangrijk dat de dienstverlening aan inwoners laagdrempelig blijft en binnen de eigen gemeente plaatsvindt, het liefst vanuit één loket.

8. Gemeentefinanciën

Door het gezonde, evenwichtige beleid in de laatste jaren laat de gemeentebegroting een gunstig beeld zien, ook in meerjarenperspectief. Op welzijn en zorgvoorzieningen was in 2016 een overschot, maar naar verwachting is dit niet structureel. Mogelijk is op termijn extra budget nodig om de huidige voorzieningen in stand te houden.

Op initiatief van de PvdA is in 2016 1,1 miljoen euro gereserveerd voor eventuele tekorten op de jeugdzorg, vluchtelingenhulp en voor het stimuleren van innovatieve projecten binnen het sociaal domein. Zorginstellingen en inwoners zijn zich nog onvoldoende bewust van de mogelijkheden die deze reserve biedt. Wij willen dat de gemeente grotere bekendheid geeft aan het bestaan van deze mogelijkheden.

De PvdA wil dat de gemeente in 2022 financieel minimaal even gezond is als bij de start in maart 2018.

Tot slot: De voordelen van een landelijke partij

Als lokale partij richt PvdA Goirle zich natuurlijk in de eerste plaats op Goirle en Riel. Maar wat er buiten de gemeentegrenzen gebeurt, heeft ook invloed op ons dorp. PvdA Goirle heeft daarom regelmatig contact met leden in het gewest Brabant en de afdelingen in Midden-Brabant. Er zijn ook directe lijnen met partijgenoten in de Provinciale Staten, de Tweede Kamer en het Europees Parlement. Doordat we onderdeel zijn van een landelijke partij kunnen we op elk moment gebruik maken van een uitgebreid netwerk met enorm veel kennis en expertise op allerlei onderwerpen.